

Motion till riksdagen 2016/17:3301

av **Martin Kinnunen m.fl. (SD)**

En effektivare klimatpolitik

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen i EU och i globala förhandlingar ska verka för att bördefördelningen när det gäller minskade utsläpp av klimatgaser ska ha en tydlig koppling till nationernas faktiska utsläpp och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör göra en analys av effekterna av en föregångspolitik på klimatområdet och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen ska utreda riskerna för s.k. koldioxidläckage till följd av ogynnsamma konkurrensförhållanden för svensk industri och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ökat fokus bör ligga på insatser för att åstadkomma teknisk utveckling snarare än på att genom ökade skatter minska utsläppen i Sverige och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen vid förhandlingar inom den klimat- och energipolitiska ramen ska verka för att EU:s medlemsstaters åtaganden ska kunna justeras utifrån framtida faktiska globala överenskommelser och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen ska driva som svensk linje att EU:s medlemsstater inte ska anta väsentligt större mål om minskning av utsläpp av växthusgaser än världens övriga stora utsläppare och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen både i Sverige och i EU bör fokusera klimatpolitiken på energiforskning och på nästa generations koldioxidneutrala energi och tillkännager detta för regeringen.
8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör driva linjen att EU:s medlemsstater vid beräkningen av utsläpp av klimatgaser ska utgå från faktiska nettoutsläpp som inkluderar markanvändning, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att sektorsvisa mål inom klimatpolitiken bör avskaffas och tillkännager detta för regeringen.

10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen i förhandlingar inom den klimat- och energipolitiska ramen ska verka för att likställa kärnkraft med förnybar energi och tillkännager detta för regeringen.
11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen ska ompröva sin politik för etanol och biodiesel och tillkännager detta för regeringen.
12. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att subventionerna för jordbruksbaserade biodrivmedel snarast bör fasa ut och tillkännager detta för regeringen.
13. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att klimatavtalet från Paris inte ska betraktas som ett faktiskt bindande avtal och tillkännager detta för regeringen.
14. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige ska verka för att de frivilliga åtagandena inom ramen för klimatavtalet i Paris framöver ska utformas så att de enkelt ska kunna jämföras och tillkännager detta för regeringen.
15. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen i förhandlingarna om bördefördelning inom EU ska verka för att Sverige inte ska åläggas hårdare krav än vad som är genomsnittet bland EU-länderna och tillkännager detta för regeringen.
16. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ett större finansiellt fokus bör läggas på att förbereda Sverige för eventuella framtida klimatförändringar och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Sverigedemokraterna saknar det globala perspektivet i svensk klimatpolitik. Det krävs en insikt om att Sverige, eller EU för den delen, på egen hand inte kan påverka de globala koldioxidutsläppen i någon betydande utsträckning.

Sverigedemokraterna eftersträvar en miljö- och klimatpolitik baserad på humanism där alla världens människor har en okränkbar rätt att eftersträva en bättre och mer mänsklig morgondag. Vi avhåller oss från domedagsprofetior och lägger fokus på realistiska lösningar på verkliga problem.

Sverigedemokraterna menar att om vi på kort och lång sikt ska kunna klara vår industri och handel och därmed i förlängningen jobben och välfärden, måste vi ta med i beräkningen vad vi faktiskt släpper ut i förhållande till andra när vi beslutar om Sveriges utsläppsminskningar. I Sverige fasade vi ut stora delar av vår användning av fossila bränslen på 70 och 80-talet bl.a. genom en omställning inom uppvärmning. Detta har tillsammans med en nästan koldioxidfri elproduktion resulterat i att vi i princip har den industrialiserade världens lägsta utsläpp per capita, detta trots vårt kalla klimat. Med anledning av detta, att vi i Sverige endast står för ungefär 0,15 procent av världens totala utsläpp av växthusgaser, är det inte rimligt att vi i Sverige ska krävas på större utsläppsminskningar än andra länder. Räknar man nettoutsläpp, reglerat för nettoupptag av koldioxid av våra växande skogar, hamnar Sveriges utsläpp på omkring 0,05 procent, alltså under det globala genomsnittet per capita. Regeringens linje vid förhandlingar i EU och på global nivå måste vara att de som släpper ut mest också ska ta de största åtagandena att minska sina utsläpp när det kommer till bördefördelningen inom EU och globalt.

Föregångspolitiken

Svensk klimatpolitik har länge byggt på att Sverige ska gå före andra länder på området och besluta om betydligt större utsläppsminskningar. Tanken bakom detta är att Sverige på detta sätt ska kunna påverka andra länder i samma riktning. Problemet med denna strategi är att det inte finns något som tyder på att den fungerar. Det finns ingen forskning på området som stöder att denna föregångspolitik på något sätt bidrar till minskade utsläpp. Enligt teorin om koldioxidläckage kan det till och med vara så att denna politik genom så kallat koldioxidläckage bidrar till att öka utsläppen i andra länder. Enligt EU-kommissionen bidrar varje procentuell ökning av elpriset till en minskning av exporten med 1,6 procent, vilket sätter fokus på vikten av att upprätthålla god konkurrenskraft inom EU. Om det blir dyrare att tillverka varor i Sverige och Europa är risken stor att företag istället flyttar till andra länder med lägre energipriser.

Riksrevisionen framhåller i sin rapport ”Mer klimat för pengarna” att det saknas underlag för att bedöma risken för så kallat koldioxidläckage, det vill säga att produktion flyttas från Sverige till länder med lägre eller inga utgifter för koldioxidutsläpp. Varken regeringen eller myndigheterna har samlat analyserat och rapporterat hur mycket olika branscher behöver betala för utsläppsminskningarna och om de företag som gynnas verkligen är de som omfattas av en risk för koldioxidläckage. Vissa analyser finns, men rapporteringen är otillräcklig.

Vi anser det vara av största vikt att konkurrenskraften för såväl den svenska som den europeiska industrin inte försämras i den utsträckningen att koldioxidgenererande produktion flyttas till länder med en mindre ambitiös klimatpolitik eller där andra miljöhänsyn, arbetsrätt och mänskliga rättigheter är åsidosatta. Mot bakgrund av att koldioxidutsläppen ökar markant på andra håll i vår omvärld anser vi att det bör göras djupare konsekvensanalyser av att en ambitiös klimatpolitik ensidigt förs i en begränsad del av världen. I rapporten Klimatpolitik och ledarskap, som togs fram inom ramen för Expertgruppen för miljöstudier av professor Michael Hoel från Oslo universitet, klargörs det att höga koldioxidskatter medför ökade utsläpp i andra länder. För att minska utsläppen måste ökat fokus ligga på forskning och teknisk utveckling snarare än generella skattehöjningar för att minska utsläppen inom Sveriges gränser.

Därför är vi i Sverigedemokraterna av uppfattningen att en genomgripande analys av föregångspolitiken och risken för koldioxidläckage skyndsamt behöver genomföras så att inte värdefull svensk industri försvinner utomlands till stor skada för samhället men med ringa nytta för miljömålen. Konjunkturinstitutet och Finanspolitiska rådet har nyligen konstaterat att det är avgörande för de samhällsekonomiska kostnaderna av klimatpolitiken hur andra länder agerar. Detta perspektiv saknas dessvärre i svensk klimatpolitik.

Nationella och europeiska utsläppsmål

En för Sverigedemokraterna central uppfattning är att bindande mål för att minska utsläppen av växthusgaser ska uppnås utan att äventyra vare sig de enskilda nationernas eller hushållens ekonomi. Det är nödvändigt att åtaganden inom EU kopplas till ansträngningar att komma fram till bindande mål på global nivå. EU står trots allt bara för omkring 10 procent av världens utsläpp medan resten av världen ökar utsläppen med motsvarande ett helt EU på mindre än fem år. Sverigedemokraterna tycker därmed att regeringen i förhandlingarna för den klimat- och energipolitiska ramen ska verka för att

åtagandena för medlemsstaterna ska kunna justeras till faktiska internationella avtal som omfattar alla världens stora utsläppare så som Kina, USA, Indien, Ryssland och Japan. Genom att i förhandlingar på EU-nivå utgå från att Sverige ska ha EU:s mest ambitiösa politik på området bidrar idag Sverige till att öka andra medlemsstaters möjlighet att sänka sina ambitioner på området. Utgångspunkten i förhandlingarna för svensk del bör vara att Sverige inte ska åta sig att minska utsläppen mer än vad som är genomsnittet i EU.

EU kan mycket väl ta en ledande roll i internationellt samarbete gällande utsläpp av växthusgaser, men att EU ska gå före och ställa markant hårdare krav på medlemsstaternas industri i förhållande till den globala marknaden ser vi som långsiktigt ohållbart. Sverigedemokraterna vänder sig således emot att Sverige och EU ensidigt beslutar om väsentligt större utsläppsminskningar av växthusgaser än vad som nås i internationella avtal. Europa är i det stora hela inte någon signifikant aktör och även om Europas länder skulle nå nollutsläpp är den reella effekten på de globala utsläppen högst begränsad.

Att sänka utsläpp av klimatgaser utan att detta är kopplat till nya innovationer som kan stå på egna ben i en konkurrensutsatt marknad är kostsamt och påverkar jobb och välfärd i Sverige och Europa negativt. Sveriges och Europas fokus måste därför riktas mot energiforskning där målet är att nya energislag ska bli så billiga att de konkurrerar ut fossila bränslen. Dagens förnybara energislag håller sällan måttet för att klara varken ekonomiska, tekniska eller miljömässiga hållbarhetsmål och så länge detta är fallet kommer fossila bränslen vara den dominerande energin i världen, framför allt för länder som gör en resa ur fattigdom mot förhållanden som mer liknar västvärldens.

Sverigedemokraterna anser att Lulucf (land use, land use change and forestry) ska ingå i medlemsstaternas mål om utsläpp av klimatgaser. Detta är viktigt för att uppnå rättvisa och stimulera till en ansvarsfull skogspolitik. Dock ser vi det som märkligt om medlemsstaterna efter förhandlingar endast kan tillgodoräkna sig nya förändringar av markanvändning. Utgångspunkten måste givetvis vara att fastställa nationernas faktiska nettoutsläpp med markanvändning inkluderat och sedan utgå ifrån dessa nya siffror i samtliga beräkningar.

Sektorsvisa mål

Sverigedemokraterna anser liksom Konjunkturinstitutet och Finanspolitiska rådet att klimatmål bör formuleras i termer av det miljöproblem vi vill lösa och inte i termer av de medel vi har för att lösa det. Av den anledningen bör Sverige snarast avveckla alla sektorsvisa mål inom klimatpolitiken. Mål om förnybart, energieffektivisering och koldioxidfri fordonsflotta bör överges. Regeringen bör ge Miljömålsberedningen nya direktiv beträffande klimatpolitiken. Målet för svensk klimatpolitik ska utgå från hur man så kostnadseffektivt som möjligt kan bidra till att minska utsläpp av klimatgaser på global nivå. Forskning har visat att bindande mål för förnybart inom EU kraftigt kan öka kostnaderna utan att utsläppen minskar. Påfallande ofta betyder en omställning till så kallad förnybar energi i realiteten höjda utsläpp av klimatgaser. Tyskland är ett tydligt exempel på detta där kolkraften byggs ut kraftfullt trots världens mest ambitiösa satsningar på sol och vindkraft. I ljuset av detta är det märkligt att kärnkraftens betydelse över huvud taget inte finns med i diskussionen i Sverige. Att kärnkraften, som är att betrakta som klimatneutral, ställs vid sidan av det som kallas förnybart slår oerhört fel. I IPCC:s senaste rapport, WGIII AR5, har dock kärnkraften fått en tydlig plats,

vilket är rimligt. Forskning på nästa generations kärnkraft måste också ges en tydlig prioritet. Sverigedemokraternas mening är därför att regeringen ska verka för att kärnkraft ska likställas med så kallad förnybar energi. När det kommer till energieffektivisering är det en högst motiverad process men den är inte i behov av politiska påbud. Att man med ett pennstreck från politiskt håll ska kapa stora delar av energianvändningen är en tankekurva som snarast för tankarna till planekonomi.

Vi i Sverigedemokraterna vänder oss därför mot bindande mål för förnybart bränsle och energieffektivisering samt för mål om en koldioxidneutral fordonsflotta.

Omställningar i energisektorn

Som argument för att tvinga fram användande av biodrivmedel anförs i huvudsak den klimatnytta dessa bränslen påstås generera. Detta menar vi är tvivelaktigt, åtminstone gällande första generationens biodrivmedel. Inte minst då uppodling av ny mark, vilket i realiteten blir konsekvensen av ökat användande av dessa bränslen, förändrar markanvändningen på ett sätt som genererar en koldioxidskuld som kommer att ta många årtionden att kompensera för. I rent klarspråk ökar alltså utsläppen av koldioxid för årtionden framåt. Samtidigt riskerar ovärderlig orörd natur att försvinna, inte minst sydamerikansk regnskog, vilket drabbar världens biologiska mångfald. Vidare ökar alla de miljörelaterade problem som är kopplade till jordbruk, så som övergödning, vattenanvändning, användande av bekämpningsmedel och inte minst utsläpp av växthusgaser.

Ett annat problem med biodrivmedlen är att många motorfordon inte är konstruerade ens för en låginblandning, utan havererar, med stora konsekvenser för enskilda privatpersoner. Riksrevisionen skriver i sin rapport Mer klimat för pengarna att regeringen inte har samordnat infrastrukturplaneringen med klimatmålen utan sätter förhoppningen till att stora, nu okända, tekniksprång ska kunna bidra till utsläppsminskningar. Detta får anses vara mycket oansvarigt, i synnerhet som regeringen inte tydligt samordnat klimatforskningen med klimatmålen för att inrikta forskningen mot att åstadkomma de tekniksprång som skulle behövas. Samtidigt har den senaste IPCC-rapporten, WGIIAR5, lyft fram tydliga konflikter mellan första generationens biodrivmedelsframställning och global livsmedelsförsörjning där man på flera håll i världen sett hur de allra fattigaste drabbas. Med anledning av detta måste regeringen göra en bredare analys över nyttan med biodrivmedlen. När det gäller subventionerna av jordbruksbaserade biodrivmedel är det Sverigedemokraternas mening att de snarast bör fasas ut.

Klimatavtalet från Paris

Klimatavtalet från Paris beskrivs av regeringen som ett rättsligt bindande klimatavtal. Det finns emellertid flera problem med avtalet och med regeringens linje. Avtalet saknar helt konkreta åtgärder för hur utsläppen ska minska utan bygger istället på frivilliga åtaganden (Nationally Determined Contribution), som för många länder handlar om kraftiga utsläppsökningar. Kina har till exempel lovat att fortsätta att öka utsläppen till 2030 och för närvarande beslutar Kina i genomsnitt om byggande av ett till två nya kolkraftverk varje vecka. Indien, som är världens tredje största utsläppare,

har angivit sitt mål relaterat till BNP vilket betyder att utsläppen kan komma att öka kraftigt givet att tillväxten bibehålls på samma höga nivå.

Vidare saknas även sanktionsmöjligheter för länder som inte håller sig inom ramarna. Alltså är det i praktiken inte ett rättsligt bindande avtal och det är därför eftersträvansvärt att Sverige också driver linjen att detta inte är ett bindande avtal för att på så vis öka möjligheterna att framöver åstadkomma ett avtal som i alla aspekter är bindande. Vidare är det djupt problematiskt att det är omöjligt att jämföra ländernas frivilliga åtaganden. Genom att använda olika basår för varifrån utsläppsminskningarna ska utgå och relatera utsläppsminskningarna till BNP är det mycket enkelt att få ett mål som de facto innebär ökade utsläpp att framstå som ambitiösa på klimatområdet. Ett land med hög tillväxt ges incitament att koppla utsläppen till BNP och andra länder ges incitament att välja ett år under högkonjunktur som basår. Sverige bör verka för att ländernas frivilliga åtaganden ska vara utformade så att de enkelt ska kunna jämföras med varandra. Grundläggande måste också vara att det är de länder som släpper ut mest som också ska minska utsläppen mest. Problematiskt är också att kraven är mycket lågt ställda på utvecklingsländerna där potentialen är stor för kraftiga utsläppsökningar i framtiden. Sammanfattningsvis ska ändå konstateras att klimatavtalet från Paris förbättrar möjligheten till globalt klimatarbete.

Vad som har större betydelse för svensk del är beslut om bördefördelning inom EU. Det är idag oklart när beslut om bördefördelningen kommer att ske men ur Sverigedemokraternas synpunkt är det första förslaget från kommissionen djupt problematiskt. Enligt EU-kommissionens förslag är Sverige det land inom EU som ska minska sina utsläpp mest. Detta är besynnerligt mot bakgrund av att Sveriges utsläpp av växthusgaser per capita redan ligger kraftigt under genomsnittet för industrialiserade länder. Detta förslag från EU-kommissionen skulle samtidigt innebära att flera länder kommer att kunna öka sina utsläpp eller minska utsläppen i väldigt begränsad utsträckning. Man kan konstatera att regeringen genom att frivilligt ta på sig de mest ambitiösa och kostsamma utsläppsminskningar nu bidragit till att andra länder i EU kan komma att kunna sänka ambitionen på området. Sverigedemokraterna vill att regeringen i förhandlingarna om bördefördelningen ska verka för att Sverige inte ska drabbas av hårdare utsläppsminskningsskrav än vad som är genomsnittet bland EU-länderna.

Framtida utmaningar

Man kan idag konstatera att de globala försöken att åstadkomma utsläppsminskningar har misslyckats. Utsläppen av koldioxid fortsätter att i takt med att fler tidigare fattiga länder idag upplever kraftig tillväxt och det finns inte mycket som tyder på någon reell förändring trots ansträngningarna i Europa. Det som på allvar skulle kunna förändra detta faktum, att utsläppsnivåerna av klimatgaser även fortsättningsvis kommer att ligga på höga nivåer, är att Sverige och andra nationer lyckas att konkurrera ut det fossila genom innovationer framför allt inom energiframställning, teknologi som sedan kan exporteras.

På lång sikt bör Sverige också kunna sträva efter att bli helt koldioxidneutralt, men man bör vara försiktig med att ta fram en tidsplan för detta eftersom denna utveckling bör ske i harmoni med tekniska landvinningar. Samtidigt är det viktigt att understryka att en nulägesanalys ger för handen att utsläppen förmodligen globalt inte kommer att minska under vår generation.

Klimatförändringar

Sverigedemokraterna har ett stort engagemang för miljön, både nationellt, regionalt och globalt och i denna kontext ser vi allvarligt på de ökade utsläppen av växthusgaser i världen och de effekter detta kan få. Samtidigt noterar vi att den vetenskapliga diskussionen är levande, bland annat påpekas vid sidan av den dominerande forskningen att den globala medeltemperaturen har ökat relativt långsamt sedan millennieskiftet, varför det finns anledning att ha ett öppet sinne när det kommer till synen på effekterna av ökad förekomst av växthusgaser i vår atmosfär. Samtidigt är det viktigt att försiktighetsprincipen får råda. Vi måste alltså förbereda oss för att vi kan få ett betydligt varmare klimat redan under detta århundrade. Vi kan också vara tämligen säkra på att klimatet kommer att variera och att Sverige kommer att ställas inför utmaningar till följd av extremväderhändelser, detta oavsett vilken den bakomliggande orsaken är och oavsett hur många miljarder vi väljer att lägga på så kallade klimatsatsningar. Därför är det rimligt att ett större fokus förutom på forskning läggs på att säkra svensk infrastruktur mot ett varierat klimat. I detta arbete är det viktigt att såväl fördelar som nackdelar till följd av ett varmare klimat tas med i analysen.

Martin Kinnunen (SD)

Anders Forsberg (SD)

Runar Filper (SD)